

Η αγιασμένη επανάσταση (Φ. Κόντογλου)

/ [Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Η Ελληνική Επανάσταση είναι η πιο πνευματική επανάσταση που έγινε στο κόσμο. Είναι αγιασμένη.

Η επανάσταση γίνεται τις περισσότερες φορές από κάποιες υλικές αιτίες, που είναι η σκλαβιά, η στέρηση, η κακοπέραση, τα βασανιστήρια, η περιφρόνηση. Η λευτεριά είναι η θεότητα που λατρεύει ο επαναστάτης, και γι' αυτή χύνει το αίμα του. Μα τη λευτεριά, πολλές φορές, σαν την αποχτήσει ο επαναστάτης, δεν τη μεταχειρίζεται για πνευματικούς σκοπούς, αλλά για να χαρεί την υλική ζωή μονάχα. Κοντά στην υλική ζωή έρχεται κ' η πνευματική, μα τις περισσότερες φορές για πνευματική ζωή θεωρούνε οι άνθρωποι κάποιες απολαύσεις που είναι κι αυτές υλικές, κι ας φαίνονται σαν πνευματικές. Ένας επαναστάτης της γαλλικής επανάστασης, να πούμε, θεωρούσε για πνευματικά κάποια πράγματα που, στ' αλήθεια, δεν ήτανε πνευματικά. Αυτός ήθελε ν' αποχτήσει τη λευτεριά, για να κάνει αυτά που νόμιζε πως είναι σωστά και δίκαια για τη ζωή των ανθρώπων σε τούτο τον κόσμο μοναχά, δηλαδή για την υλική ζωή τους, μη πιστεύοντας πως υπάρχει τίποτ' άλλο για να το επιδιώξει ο άνθρωπος. Γι' αυτό λέγω πως, για τις

περισσότερες επαναστάσεις, οι αιτίες που τις κάνανε να ξεσπάσουνε σταθήκανε υλικές, και η ελευθερία που επιδιώξανε ήτανε προορισμένη να ικανοποιήσει μονάχα υλικές ανάγκες. Η ελληνική όμως Επανάσταση είχε μεν για αιτία και τις υλικές στερήσεις και τη κακοπάθηση του κορμιού, όπως η κάθε επανάσταση, αλλά, απάνω απ' αυτές τις αιτίες, είχε και κάποιες που είναι καθαρά πνευματικές. Και πνευματικό, κατά τη γνώμη μου, αληθινά πνευματικό, είναι ό,τι έχει σχέση με το πνευματικό μέρος του ανθρώπου, με τη ψυχή του, δηλαδή με τη θρησκεία.

Η σκλαβιά που έσπρωξε τους Έλληνες να ξεσηκωθούνε καταπάνω στο Τούρκο δεν ήτανε μονάχα η στέρηση και η κακοπάθηση του κορμιού, αλλά, απάνω απ' όλα, το ότι ο τύραννος ήθελε να χαλάσει τη πίστη τους, μποδίζοντάς τους από τα θρησκευτικά χρέη τους, αλλαξοπιστίζοντάς τους και σφάζοντας ή κρεμάζοντάς τους, επειδή δεν αρνιόντανε τη πίστη τους για να γίνουνε μωχαμετάνοι. Για τούτο πίστη και πατρίδα είχανε γίνει ένα και το ίδιο πράγμα, και η λευτεριά που ποθούσανε δεν ήτανε μονάχα η λευτεριά που ποθούνε όλοι οι επαναστάτες, αλλά η λευτεριά να φυλάξουνε την αγιασμένη πίστη τους, που μ' αυτήν ελπίζανε να σώσουνε τη ψυχή τους. Γιατί, γι' αυτούς, κοντά στο κορμί, που έχει τόσες ανάγκες και που με τόσα βάσανα γίνεται η συντήρησή του, υπήρχε και η ψυχή, που είπε ο Χριστός πως αξίζει περισσότερο από το σώμα, όσο περισσότερο αξίζει το ρούχο απ' αυτό.

Εκείνες οι άπλες ψυχές, που ζούσανε στα βουνά και στα ρημοτόπια, ήτανε διδαγμένες από τους πατεράδες τους στη πίστη του Χριστού, και γνωρίζανε, μ' όλο που ήτανε αγράμματες, κάποια από τα λόγια του, όπως είναι τούτα: «Τί θα ωφελήσει άραγε τον άνθρωπο, αν κερδίσει τον κόσμον όλο, και ζημιωθεί τη ψυχή του;» Ή: «Τί θα δώσει άνθρωπος για πληρωμή της ψυχής του;» «Η ψυχή είναι πιο πολύτιμη από τη τροφή, όπως το κορμί από το φόρεμα!» κ.ά.

Για τούτο, κατά τα χρόνια της σκλαβιάς, χιλιάδες παλληκάρια σφαχτήκανε και κρεμαστήκανε και παλουκωθήκανε για τη πίστη τους, αψηφώντας τη νεότητά τους, και μη δίνοντας σημασία στο κορμί τους και σε τούτη τη πρόσκαιρη ζωή. Στράτευμα ολάκερο είναι οι άγιοι νεομάρτυρες, που δε θανατωθήκανε για τα υλικά αγαθά τούτης της ζωής, αλλά για τη πολύτιμη ψυχή τους, που γνωρίζανε πως δε θα πεθάνει μαζί με το κορμί, αλλά θα ζήσει αιώνια. Ακούγανε και πιστεύανε ατράνταχτα τα λόγια του Χριστού, που είπε: «Μη φοβηθείτε εκείνον που σκοτώνει το σώμα, και που δεν μπορεί να κάνει τίποτα παραπάνω. Αλλά να φοβηθείτε εκείνον που μπορεί να θανατώσει και το σώμα και τη ψυχή».

Η ελευθερία, που γι' αυτή θυσιάζονταν, δεν ήτανε κάποια ακαθόριστη θεότητα, αλλά ήτανε ο ίδιος ο Χριστός, που γι' αυτόν είπε ο απόστολος Παύλος: «Όπου το Πνεύμα του Κυρίου, εκεί είναι και η ελευθερία.» Κι αλλού λέγει: «Σταθείτε στερεά στην ελευθερία που σας χάρισε ο Χριστός, σταθείτε και μην πέσετε πάλι στο ζυγό της δουλείας. Γιατί για την ελευθερία σας κάλεσε. Αλλά την ελευθερία μην την

παίρνετε μονάχα σαν αφορμή για τη σάρκα σας».

Για τούτο είναι αγιασμένη η ελληνική Επανάσταση, κι αγιασμένοι οι πολεμιστές της, όπως ήτανε αγιασμένοι όσοι πολεμήσανε μαζί με τον Κωνσταντίνο Παλαιολόγο, πριν από τρακόσα εξηνταοχτώ χρόνια, κατά το πάρσιμο της Πόλης, καταπάνω στον ίδιο οχτρό της πίστης τους.

Άκουσε με τι λόγια μιλούσε εκείνος ο αγιασμένος βασιλιάς στους στρατιώτες του, σαν να 'λεγε κανένα τροπάρι: «Ελθών ουν, αδελφοί, ο δυσσεβής αυτός αμηνάς και εχθρός της αγίας ημών πίστεως, ημάς απέκλεισε, και καθ' εκάστην το αχανές αυτού στόμα χάσκων, πως εύρη καιρόν επιτήδειον ίνα καταπίη ημάς και την πόλιν ταύτην, ην ανήγειρεν ο τρισμακάριστος και μέγας βασιλεύς Κωνσταντίνος εκείνος, και τη πανάγνω τε και υπεράγνω δεσποίνη ημών Θεοτόκω και αιειπαρθένω Μαρία αφιέρωσε και εχαρίσατο, του κυρίαν είναι και βοηθόν και σκέπην τη ημετέρα πατρίδι και καταφύγιον των χριστιανών, ελπίδα και χαράν πάντων των Ελλήνων, το καύχημα πάσι τοις ούσιν υπό την του ηλίου ανατολήν». Και στο τέλος είπε: «Ελπίζω Θεώ λυτρωθείμεν ημείς της ενεστώσης αυτού δικαίας απειλής, δεύτερον δε και ο στέφανος ο αδαμάντινος εν ουρανοίς εναπόκειται ημίν, και μνήμη αιώνιος και αξία εν τω κόσμω έσεται».

Στην επανάσταση του Είκοσι ένα, όπως και στην πολιορκία της Πόλης, μαζί με τους λαϊκούς πολεμούσανε πλήθος ραφοφορεμένοι, καλόγεροι, παπάδες και δεσποτάδες, και τραβούσανε μπροστά με το σταυρό στο χέρι, κι από πίσω τους χίμιζε κλαίγοντας ο λαός, κ' έψελνε:

Για της πατρίδος την ελευθερία, για του Χριστού την πίστη την αγία, γι' αυτά τα δύο πολεμώ, μ' αυτά να ζήσω επιθυμώ, κι αν δεν τα αποκτήσω, τί μ' ωφελεί να ζήσω;

Στη Πόλη κρεμάστηκε ο πατριάρχης Γρηγόριος, ανοίγοντας πρώτος το μαρτυρολόγιο της Επανάστασης. Ο Θανάσης Διάκος πολέμησε σαν νέος Λεωνίδας, και σουβλίστηκε για τη πίστη του. Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός, ο Ησαΐας Σαλώνων, ο Ρωγών Ιωσήφ, ο Παπαφλέσσας, ο Θύμιος Βλαχάβας, κι άλλοι πολλοί, πολεμήσανε για την αγιασμένη πατρίδα τους.

Στη Τριπολιτσά κλειστήκανε στη φυλακή κατά την Επανάσταση οι δεσποτάδες του Μοριά, κ' οι περισσότεροι πεθάνανε με αβάσταχτα μαρτύρια. Το ίδιο και στη Πόλη, φυλακωθήκανε και κρεμαστήκανε πολλοί δεσποτάδες.

Παρακάτω βάζω λίγα λόγια από το ημερολόγιο του αντιναύαρχου Γεωργίου Σαχτούρη:

«Παρασκευή, 25 Δεκεμβρίου. Εορτή των Γενεθλίων του Κυρίου και Θεού και Σωτήρος ημών Ιησού Χριστού. Αραγμένοι εις Ντάρδιζα με ήσυχον αέρα της τραμουντάνας, πλην με χιόνια. Αυτήν την ημέρα, διά το χαρμόσυνον της εορτής, το πρωί, υψώνοντας την σημαίαν μας, ερρίχθη και μία κανονιά, καθώς και όλα τα ελληνικά εδώ αραγμένα το αυτό έπραξαν.

Κυριακή, 15 Αυγούστου. Εορτή της Θεοτόκου. Εξημερώθημεν αραγμένοι. Υψώσαμεν τας σημαίας και ερρίξαμεν και από μίαν κανονιάν διά το χαρμόσυνον της ημέρας».

Ο ναύαρχος Κουντουριώτης έκανε τη προσευχή του, σαν τους παλιούς, να τον βοηθήσει η Παναγία στη ναυμαχία της «Έλλης», κι όπου αλλού τον καλούσε το χρέος του. Το ίδιο κάνανε και κάνουνε όλοι οι Έλληνες στο πόλεμο.

Κατά την καταστροφή της Μικράς Ασίας, πρώτοι οι άνθρωποι της θρησκείας πληρώσανε με τη ζωή τους το καινούργιο χαράτσι στον οχτρό της πίστης μας. Ο μητροπολίτης της Σμύρνης Χρυσόστομος κρεμάστηκε, ο δεσπότης των Κυδωνιών Γρηγόριος θάφτηκε ζωντανός, ο Μοσχονησίωv Αμβρόσιος θανατώθηκε άσπλαχνα, κι όλοι οι παπάδες κ' οι καλόγεροι περά-σανε από το σπαθί.

Οι Γερμανοί κ' οι Ιταλοί θανατώσανε κι αυτοί τους ρασοφορεμένους των χωριών, για να μην απομείνουν παραπίσω από τους άλλους θεομάχους.

Ναι! Πίστη και πατρίδα είναι για μας ένα πράγμα. Κι όπως πολεμά το ένα, πολεμά και τ' άλλο, κι ας μην ξεγελιέται.

Η μάννα μας η πνευματική είναι η ορθόδοξη Εκκλησία μας, που ποτίστηκε με πολύ κι αγιασμένο αίμα. Κανένας λαός δεν έχυσε και δεν χύνει ως τα σήμερα το αίμα του για τη πίστη, όσο ο δικός μας. Η ορθόδοξη πίστη είναι ο θησαυρός ο κρυμμένος κι ο πολύτιμος μαργαρίτης που λέγει ο Χριστός.

Πηγές: antexoume.wordpress.com-paterikos.blogspot.gr-hristospanagia3.blogspot.gr